SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2308

av Sara Gille m.fl. (SD)

Jämställdhet på lika villkor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämställdhetspolitikens uppföljning ska redovisa faktiska hinder för kvinnors och mäns möjligheter, utan att en jämn könsfördelning görs till ett mål i sig, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla könsbaserad kvotering och positiv särbehandling i offentlig verksamhet där detta är förenligt med överordnad rätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga fram förslag om att avskaffa kvoteringen av föräldradagar så att föräldrarna själva kan bestämma fördelningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om det nuvarande pensionsskyddet är tillräckligt för personer som under längre tid minskar sitt förvärvsarbete för att vårda en närstående och vid behov föreslå riktade förbättringar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att, med utgångspunkt i pågående uppdrag om jämställd hälsa, föreslå åtgärder mot belagda och medicinskt omotiverade skillnader i diagnostik, behandling och väntetider och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp om kvinnor och män med jämförbara omsorgsbehov får likvärdiga biståndsbedömningar inom äldreomsorgen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att damidrottens tävlingsklasser förbehålls biologiska kvinnor, med hänsyn till idrotternas skilda förutsättningar, idrottsrörelsens självständighet och gällande rätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot hot och våldsuppmaningar som syftar till att skrämma kvinnor från att delta i samhällsdebatten, särskilt genom bättre möjligheter att säkra digital bevisning, och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp insatser mot osakliga könsskillnader i skolresultat och för könsfria studie- och yrkesval och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter. Det gäller utbildning, försörjning, familjeliv och deltagande i samhället. Politiken ska undanröja osakliga hinder, inte styra människor mot en bestämd fördelning mellan könen.

Sverigedemokraterna motsätter sig könskvotering och vill att familjerna själva ska kunna fördela föräldraledigheten. Denna motion behandlar också könsskillnader i vård och omsorg, villkoren för damidrott samt hot mot kvinnor i våldsbejakande nätmiljöer. Hedersförtryck och våld i nära relationer behandlas i andra motioner.

Jämställdhetspolitikens mål och uppföljning

Jämställdhetspolitiken behöver följas upp på ett sätt som visar om kvinnor och män möter olika villkor. Statistik över könsfördelningen är användbar, men säger inte ensam varför skillnader uppstår. Vid den fortsatta beredningen av jämställdhetspolitikens styrning bör regeringen därför tydligt skilja mellan diskriminering, andra osakliga hinder och människors egna val. Det skulle göra det lättare att bedöma vilka åtgärder som faktiskt behövs.

Meriter framför könskvotering

Kön ska inte avgöra vem som får en tjänst, utbildningsplats eller ett offentligt uppdrag. Vid urval ska relevanta kunskaper och meriter vara avgörande. Regeringen bör gå

igenom de former av könsbaserad positiv särbehandling som förekommer i offentlig verksamhet och föreslå avveckling där detta kräver författningsändringar, med respekt för grundläggande rättigheter och gällande EU-rätt.

Familjernas bestämmanderätt över föräldradagarna

Föräldrar känner i regel sin egen situation bättre än staten. Arbetsvillkor, ekonomi och barnets behov varierar mellan familjer. De reserverade dagarna begränsar möjligheten att själva fördela ledigheten. Regeringen bör därför lägga fram förslag om att avskaffa kvoteringen i föräldraförsäkringen och låta föräldrarna besluta hur dagarna ska fördelas inom försäkringens övriga villkor.

Omsorgsansvar och pension

Den som går ned i arbetstid för att vårda en svårt sjuk eller äldre närstående kan förlora både löneinkomst och framtida pension. Omsorgsansvaret är ojämnt fördelat mellan kvinnor och män. Pensionssystemet har redan vissa skyddsregler, bland annat för småbarnsår, men de täcker inte varje situation där någon under lång tid avstår från förvärvsarbete för att hjälpa en anhörig. Regeringen bör pröva om det finns påtagliga luckor i skyddet för långvarig anhörigomsorg och, om så är fallet, återkomma med avgränsade förslag. En sådan översyn måste också belysa kostnaderna och hur förändringarna påverkar drivkrafterna till arbete.

Likvärdig vård för kvinnor och män

Kvinnor och män ska få vård utifrån medicinska behov. Skillnader i sjukdomsbild och behandling kan vara motiverade, men det gäller inte skillnader som beror på bristande kunskap eller omotiverade bedömningar. Regeringen har redan gett uppdrag om jämställd hälsa och vård. När resultaten redovisas bör regeringen ta ställning till konkreta åtgärder mot belagda brister i diagnostik, väntetider och behandling samt redovisa hur vårdgivarnas resultat ska följas upp. Någon ny allmän kartläggning behövs inte innan detta arbete har prövats.

Likvärdig äldreomsorg efter behov

Äldre kvinnor och män ska bedömas efter sina behov, inte efter föreställningar om vem som förväntas klara hushållsarbete eller personlig omsorg. Regeringen bör undersöka om biståndsbeslut skiljer sig åt mellan kvinnor och män med jämförbara behov och, om

osakliga skillnader framkommer, se över vägledning och uppföljning. Kommunernas individuella bedömningar ska fortsatt vara utgångspunkten.

Rättvisa och säkerhet i damidrotten

Damklasser finns för att kvinnor ska kunna tävla under rättvisa och säkra förhållanden. Biologiska skillnader har betydelse för prestationsförmåga och skaderisker, även om förutsättningarna varierar mellan idrotter. Sverigedemokraternas utgångspunkt är att biologiska män inte ska tävla i damklasser. Regeringen bör verka för att detta får genomslag i idrottens regelarbete, med respekt för idrottsrörelsens självständighet och de rättsliga ramar som gäller. Hur reglerna tillämpas behöver bedömas för varje idrott.

Kvinnors möjlighet att delta i samhällsdebatten utan hot

Kvinnor ska kunna engagera sig politiskt, framföra åsikter och delta i offentlig debatt utan att mötas av hot om våld. I vissa digitala miljöer används kvinnohat för att uppmuntra angrepp mot kvinnor som tar plats i offentligheten. När hoten är brottsliga måste de kunna utredas, även om avsändaren försöker dölja sin identitet eller raderar materialet. Regeringen bör följa upp polisens möjligheter att säkra digital bevisning i sådana ärenden och åtgärda konkreta brister. Det handlar om att värna kvinnors deltagande i demokratin, inte om att begränsa lagliga åsikter.

Flickors och pojkars utbildningsmöjligheter

Skillnaderna mellan flickors och pojkars skolresultat är en jämställdhetsfråga när de begränsar möjligheterna till fortsatta studier. Samtidigt kan förväntningar på vad flickor respektive pojkar anses passa för påverka utbildningsvalen. Skolans uppgift är att ge varje elev kunskaper och vägledning utifrån intresse och förmåga. Regeringen bör följa upp vilka arbetssätt som förbättrar resultaten för elever som halkar efter och vilka insatser som motverkar begränsande könsstereotyper vid studie- och yrkesval.

Sara Gille (SD)

Magnus Persson (SD) *Martin Westmont (SD)*